

نام کتاب: همه چیز درباره حجامت

کاری از: محمد مهدی حاجی پروانه

منبع: زیبا وب

یک دنیا کتاب برای شما

فقط باید روی این بنر کلیک کنی

حجامت یعنی چه ؟

حجامت اصطلاحاً به روشی از خونگیری اطلاق می شود که جهت درمان بعضی از بیماریها بکار می رود و دارای سابقه تاریخی هفت هزارساله می باشد و به عنوان يك سنت الهی در روایات و سیره پیامبران و ائمه اطهار (ع) مطرح گردیده و جزء احکام امضائی اسلام است و در طب سنتی به عنوان رکن درمان به حساب می آید به زبان علمی از حجامت به (drycupping؛ bloodletting؛ wetcupping؛ scarification) تعبیر می شود که البته با توجه به مفاهیمی که از دیدگاه اسلام به دست می آید واژه های نامبرده کامل نیستند.

روش انجام حجامت چگونه است ؟

پس از معاینه و اخذ شرح حال از بیمار موضعی که برای حجامت تعیین شده است ضد عفونی گشته سپس بالیوان حجامت که بصورت یکبار مصرف ساخته شده به مدت چند دقیقه بادکش می شود بعد از ایجاد انبساط چند خراش سطحی ایجاد می گردد آنگاه به تناسب وضعیت جسمی ؛ بالینی و عروقی بیمار در سه الی پنج مرحله از وی خون گرفته می شود. این عملیات مجموعاً در مدت حدود 20 دقیقه انجام می شود که خون گرفته شده حداکثر به 50 تا 70 سی سی بالغ می گردد. در حجامت خشک مرحله خونگیری انجام نمی شود.

حجامت تا چه حد جنبه علمی دارد؟

تلاش علمی برای توجیه حجامت در جهان شروع شده است و تالیفاتی نیز در این زمینه منتشر گردیده است ((حجامت يك روش درمانی آزموده)) حاصل پژوهشی است که آقای دکتر یوهان آبله در کشور آلمان انجام داده است . برخی از متخصصین آمریکایی نیز تحقیقاتی در این موضوع منتشر ساخته اند و یکی از کلینیک های مجهز پژوهشی پیرامون حجامت در آمریکا تاسیس گردیده و در حال بررسی علمی روی حجامت می باشد در برخی از کشورهای آسیایی نیز اثر درمانی حجامت می باشد. در برخی از کشورهای آسیایی نیز اثر حجامت بر روی بیماریهای خاص مورد مطالعه قرار گرفته است و گزارش آن منتشر گردیده است . در دانشگاه شهید بهشتی ایان هم در سالهای 71-72 چند طرح پژوهشی پیرامون حجامت اجرا گردیده است از آن جمله ((مقایسه خون و ریدو خون حجامت از نظر فاکتورهای بیوشیمیایی))؛ ((مقایسه مواضع حجامت با مسیر مریدیان های طب سوزنی

((بررسی تاثیر حجامت بر بیماریهای عصبی سردردهای میگرنی))؛ به صورت پایان نامه دکتری می باشد. ((بررسی اثر حجامت بر سروتونین خون)) نیز پژوهشی دیگر است که در دانشگاه تهران در شرف انجام است و گزارش اولیه آن در پنجمین کنفرانس بین المللی طب اسلامی در هندوستان در سال 1999 ارائه گردیده است. دانشجویان سال آخر پزشکی ورشته های مرتبط؛ موضوعات متعددی را در این زمینه به صورت پایان نامه تدوین کرده اند. پزشکان و محققان عضو شده و درمان بیماری های گوناگون را با روش حجامت مورد تحقیق قرار داده اند و در این زمینه اطلاعات ارزشمندی را به دست آورده اند.

www.zibaweb.com سایت زیبا وب

حجامت تاچه حدارزش درمانی دارد؟

در منابع طب اسلام و طب سنتی حجامت به عنوان یکی از ارکان مهم درمان ذکر گردیده است و بیماری های گوناگون را درمان می کند و به صورت اختصاصی در منابع طب اسلامی به شکل پیشگیرانه درمان همه بیماریها شمرده شده است و در مورد بیماریهای خاص درمان تمامی بیماریهای ناشی از غلبه خون گفته شده است. بعوعلی سینا اعتقاد دارد صفرا و سودا نیز از طریق حجامت قابل دفع است .

آیا همه پزشکان حجامت را به بیماران توصیه می کنند ؟

خیر-اطلاعات پیرامون حجامت در جامعه پزشکی محدود است. به طور کلی در دانشکده های پزشکی ایران این موضوع تدریس نمی شود. فقط در بعضی از دانشگاههای آمریکا؛ انگلیس؛ آلمان؛ و چین این موضوع به شکل کلاسیک تدریس می شود. طبیعی است که وقتی پزشکان ما از ویژگی های درمانی آن بی اطلاع هستند همه اقدام به این عمل نمی کنند. از سوی دیگر اطلاعاتی که مطرح گردیده است بسیار جدید است و بیش از پنج هزار سال از عمر آن نمی گذرد. پزشکانی که در ایران با این موضوع آشنا هستند به هزار نفر نمی رسند.

حجامت در درمان چه بیماریهای بکار می رود؟

حجامت در مورد بیماریهای هایپر لیپیدمی (چربی خون بالا)؛ دیابت غیر وابسته به انسولین؛ دردهای عضلانی؛ سردردهای عصبی؛ و میگرنی؛ بیماریهای پوستی شامل آکنه؛ پسوریازیس؛ آلرژی های دارویی؛ غذایی؛ فصلی؛ اعتیاد به مواد مخدر؛ بیماریهای

انسدادی عروق کرونر؛ عوارض بعد از بایئوسگی (منوپوز) دردهای قاعدگی در زنان و دوشیزگان (دیسمنوره) و برخی بیماریهای عفونی؛ هورمونی و غدد کاربرد دارد.

آیا استفاده از فواید حجامت تنها برای درمان بیماریهاست؟

بیشترین کاربرد انواع حجامت در بعد از بیماریهاست و با مکانیسم مختلفی از جمله تنظیم سیستم ایمنی موجب پیشگیری از بیماریها می گردد و بدین ترتیب می توان نتیجه گرفت که کاربرد حجامت فقط برای درمان بیماریها نیست .

حجامت نسبت به سایر روشهای درمانی متداول چه مزیتهایی دارد؟

بطور کلی حجامت يك روش درمانی بدون عوارض جانبی است و اگر به صورت تخصصی از آن استفاده شود برتری های فراوانی نسبت به روشهای درمانی جاری مانند مصرف داروهای شیمیایی و جراحی دارد. مزیت های درمان با حجامت می توان بطور خلاصه بدین شرح بیان کرد:

- 1- حجامت يك روش درمانی بدون عوارض جانبی است .
- 2- حجامت برای تمامی سنین (به جز چهار ماه اول زندگی) کاربرد دارد.
- 3- حجامت با حداقل توان فنی و تجهیزات اجرایی می تواند بیماریهای سخت و مزمن را درمان کند.
- 4- حجامت هیچگونه وابستگی فنی؛ علمی و ابزاری به خارج از کشور ندارد.
- 5- حجامت يك رفتار درمانی سرپایی است و نیازی به تجهیزات بیمارستانی ندارد.
- 6- در حجامت فاکتورهای مداخله گر وجود ندارد و يك رفتار کامل موجب درمان می شود.
- 7- حجامت يك دستور دینی است و توان جلب تاثیرات روانی در آن بالاست و از این طریق علاوه بر افزایش سطح درمان پذیری موجب تقویت فرهنگ و اعتقادات مذهبی و ارتباط انسان با خدای خود.

درمورد چه افرادی نباید حجامت کرد؟

حجامت پیشگیرانه خطرآفرین نیست و به منظور پیشگیری از بیماریها می توان هر سال حداقل در فصل بهار حجامت کرد و حداقل فاصله زمانی برای حجامت از یک ماه شروع می شود تا سن روز فاصله یعنی چهل ساله چهل روز یک بار؛ پنج ساله و پنج ساله روز یکبار و 000 و لی حجامت درمانی اگر توسط افراد غیر مطلع انجام شود ممکن است موجب درمان نگردیده و با اشکالاتی راپدید آورد. در مورد افراد زیر نباید حجامت کرد:

1- افرادی که با تعریف طب اسلامی و طب سنتی دچار غلبه شدید بلغم هستند.

2- کودکان از بد تولد تا چهار ماهگی

3- زنان بارداری تا ماه چهارم بارداری

4- زنان در مدت ایام عادت ماهیانه

5- افرادی که کمبود پلاکت خون

6- افرادی که دچار فشار خون مقطعی بالا هستند (در این افراد ابتدا باید با استفاده از حجامت گرم و خشک به طریق مخصوص فشار خون را کاهش داده و سپس اقدام به حجامت کرد)

انجام چند مرحله حجامت در سال بی خطر است ؟

برای طبایع بلغمی و صفراوی انجام 1 الی 3 مرحله در سال مفید و بی خطر است و بیشتر از آن نباید تجویز نگردد. برای طبایع سوداوی به همراه یک سلسله تمهیدات درمانی دیگر تعدادی می توان افزایش داد. سقف حجامت مورد نیاز طبایع دموی؛ سن روز فاصله است. یعنی فرد سی ساله سی روز یکبار؛ چهل ساله چهل روز یکبار؛ و 000 و البته کمتر از سی روز یکبار نباید تجویز گردد.

بیماران جهت انجام حجامت باید به چه اشخاص و مراکزی مراجعه کنند؟

پزشکانی که دوره آموزش اجرا و روش تجویز را گذرانده باشند صلاحیت انجام حجامت را دارند. پیراپزشکان نیز در صورت گذراندن دوره آموزشی می توانند حجامت نمایند ولی تجویز حجامت باید با نظر پزشک آشنا با این روش درمانی صورت گیرد. لازم به تذکر است که

بخشنامه های اخیر وزارت بهداشت؛ حجامت رایگ رفتاردرمانی نیازمند به پژوهش علمی توصیف کرده است و این امر را در غالب طرح های پژوهشی زیر نظر مراکز تحقیقاتی و دانشگاههای میسر می داند بیماران برای انجام حجامت می توانند به بیمارستانهای مجری این طرح مانند بیمارستان لقمان حکیم (تهران) و شعبات موسسه تحقیقات حجامت ایران و پزشکانی که عضو موسسه تحقیقات حجامت ایران هستند و دوره آموزشی خود را طی کرده اند مراجعه نمایند.

حجامت در جامعه علمی مآتاچه حد پذیرفته شده است ؟

به طور کلی جامعه علمی يك بازنگری اساسی به رفتارهای درمانی اسلامی و سنتی دارد و این حرکت بسیار پرشتاپ پیش می رود و در زمینه حجامت نیز جامعه علمی جهانی در مراکز علمی در دانشگاههای آمریکا اروپا و چین به این امر توجه کرده است و کارشناسان امر نیز اطلاعات خود را در معرض نشر عمومی قرار داده اند و وسایل سمعی بصری نیز به اطلاع رسانی پرداخته اند لکن در جامعه علمی ایران این موضوع به شکل يك باور علمی متولد نشده است و بیشتر کارشناسان منتظر هستند تا گزارشات کشورهای خارجی منتشر گردد و زمانی که گزارشی از آن سوی مرز می بینید به این موضوع روی می آورند .

آگاهی جامعه سنتی نسبت به این روش تا چه حد است ؟

افراد بالای چهل سال معمولاً با این روش آشنایی دارند و برخی نیز از کارآیی آن اطلاعات سطحی و بسیار کم اهمیت است ولی می توان ایده های درمانی مناسبی را از آن میان استنباط کرد و به عرصه توجیه عملی برد در حال حاضر مجموعه اطلاعاتی در این زمینه جمع آوری شده و در شرف انتشار است

شیوه سنتی حجامت در ایران چه قدمتی دارد؟

قدمت حجامت در ایران به قبل از اسلام می رسد بهرام گوریکي از پادشاهان ساسانی چون درمان بیماری خود را منحصر به حجامت یافت دستورات این روش در ایران رایج گردد بر اساس استنادات تاریخی این روش درمانی در دانشگاه جندي شاپور تدریس می شده است و رد پای فرهنگی آن در ادبیات کشور مشاهده می گردد سالانه در فصل بهار مردم؛ کودکان و میان سالان خود را حجامت می کردند و اصطلاحاً این مراسم را عید خون می نامیده اند و معتقد بودند با دفع فضولات و سموم از بدن موجبات سلامتی فرد را فراهم می

نماید ابزار حجامت سنتی درموزه ها و در مراکز آثاریاستانی تا زمان هزارسال قبل به چشم می خورد.

جایگاه حجامت در طب سنتی ماکجاست ؟

تمامی بزرگان طب سنتی ایران از حجامت به عنوان یکی از ارکان مهم درمانی ذکر کرده اند محمدذکریای راضی در کتاب الحاوی شیخ الروئس ابوعلی سینا در کتاب قانون در طب سید اسماعیل جرجانی در کتاب ذخیره خوارزمشاهی عقیلی خراسانی در کتاب خلاصه الحکمه فی مجمع الجوامع به شیوه گسترده ای پیرامون حجامت و کاربرد آن در درمان صحبت کرده اند و از حجامت برای درمان بیماریهای فراگیر و مهمی مانند سکنه قلبی؛ مالیخولیا؛ سردردهای میگرنی و بخشی از بیماریهای پوستی بهره می گرفته اند. در طب اسلامی و منابع مذهبی نیز توصیه های فراوانی به انجام حجامت شده است. رسول اکرم (ص) و ائمه اطهار (ع) خود حجامت می کرده اند و روش انجام آن را بیان فرموده اند و ویژگیهای درمانی آن را بر شمرده اند یکی از مهمترین روایاتی که در زمینه حجامت در منابع معتبر روایی آمده است و در ذیل آیه يك سوره اسری در تفسیر المیزان و برخی از تفایر آمده است. در حدیث شب معراج که رسول اکرم (ص) می فرمایند ((وقتی که به آسمان هفتم صعود کردم بر هیچ ملکی از ملائک گذر نکردم مگر اینکه گفتند یا محمد حجامت کن و امتت را به حجامت کردن امر فرما)).